

Μ. ΣΑΡΡΗΣ
Α. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
Β. ΚΑΛΑΜΠΟΥΡΔΑ
Β. ΚΟΥΒΕΛΑΣ
Π. ΤΖΑΒΕΛΗΣ
Α. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ

Θουκυδίδου Ιστορίαι

ΒΙΒΛΙΟ Γ΄
[ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΑ]

α΄ γενικού λυκείου

ΠΕΡΙΕΧΕΙ:

- Κείμενο - μετάφραση
 - Αναλυτική σύνταξη
 - Γραμματικά-λεξιλογικά σχόλια
 - Ερμηνευτική ανάλυση
 - Διαγωνίσματα σύμφωνα με τις οδηγίες για την Τράπεζα θεμάτων
 - Απαντήσεις στις ερωτήσεις του σχολικού βιβλίου
-

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ
www.patakis.gr

ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	7
ΒΙΒΛΙΟ Γ΄, κεφάλαια 70-83	
Βιβλίο Γ΄, κεφάλαιο 70	11
Συμπληρωματικές ασκήσεις	33
Βιβλίο Γ΄, κεφάλαιο 71	38
Συμπληρωματικές ασκήσεις	47
Βιβλίο Γ΄, κεφάλαιο 72	50
Συμπληρωματικές ασκήσεις	59
Βιβλίο Γ΄, κεφάλαιο 73	61
Συμπληρωματικές ασκήσεις	68
Βιβλίο Γ΄, κεφάλαιο 74	70
Συμπληρωματικές ασκήσεις	84
Βιβλίο Γ΄, κεφάλαιο 75	87
Συμπληρωματικές ασκήσεις	104
Βιβλίο Γ΄, κεφάλαιο 76	108
Συμπληρωματικές ασκήσεις	112
Βιβλίο Γ΄, κεφάλαιο 77	115
Συμπληρωματικές ασκήσεις	124
Βιβλίο Γ΄, κεφάλαιο 78	127
Συμπληρωματικές ασκήσεις	141
Βιβλίο Γ΄, κεφάλαιο 79	144
Συμπληρωματικές ασκήσεις	155
Βιβλίο Γ΄, κεφάλαιο 80	158
Συμπληρωματικές ασκήσεις	167

Βιβλίο Γ', κεφάλαιο 81	170
Συμπληρωματικές ασκήσεις	191
Βιβλίο Γ', κεφάλαια 82-83	195
Συμπληρωματικές ασκήσεις	204
Διαγωνίσματα	209
Απαντήσεις στα διαγωνίσματα	221
Απαντήσεις στις συμπληρωματικές ασκήσεις	233
Απαντήσεις στις ερωτήσεις - ασκήσεις του σχολικού βιβλίου	267

Η ΔΟΜΗ ΚΑΘΕ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

- ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ
- ΚΕΙΜΕΝΟ
- ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ – ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ
- ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΟΥ ΝΟΗΜΑΤΟΣ
- ΧΩΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
- ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
- ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ – ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΚΑ – ΔΙΑΣΑΦΗΤΙΚΑ
- ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΤΥΠΩΝ
- ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ ΟΛΟΡΟΥ ΑΛΙΜΟΥΣΙΟΣ

A. Η ζωή του

1. Τι γνωρίζετε για την καταγωγή και τη μόρφωση του Θουκυδίδη;
Απάντηση: «Ο Θουκυδίδης ... της ιατρικής επιστήμης» (σελ. 18).
2. α) Ποια ήταν η άποψη του Θουκυδίδη για τη στρατηγική του Περικλή;
β) Ποιες ήταν οι συνέπειες του λοιμού και πώς επηρέασαν την πολιτική κατάσταση της Αθήνας;
Απάντηση: α) «Κατά την έναρξη ... σύνεση και αυτοπεποίθηση» (σελ. 18),
β) «Το δεύτερο έτος ... με ισχυρότερο τον Κλέωνα» (σελ. 18).
3. Για ποιους λόγους εξορίστηκε ο Θουκυδίδης και πώς η εξορία του επηρέασε τη συγγραφή του έργου του;
Απάντηση: «Το 424 π.Χ. ... στους χώρους των συγκρούσεων» (σελ. 18-19).
4. Ποιες συνέπειες είχε για τον ίδιο τον Θουκυδίδη η αποτυχία του ως στρατηγού στην Αμφίπολη (424 π.Χ.);
Απάντηση: «Το 424 π.Χ. ... με εξορία – Δεν είναι βέβαιο ... που παραχωρήθηκε» (σελ. 18-19).
5. Από πού προκύπτει ότι ο Θουκυδίδης έζησε έως το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου;
Απάντηση: «Βέβαιο είναι ... να τελειώσει το έργο του» (σελ. 19). Στην απάντηση περιλαμβάνεται και η υποσημείωση 1, στην οποία τεκμηριώνεται με αναφορές από το έργο του ιστορικού ότι ο Θουκυδίδης έζησε μέχρι το τέλος του πολέμου.

B. Το έργο του

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΚΑΙ ΙΔΕΕΣ

1. Ποια στοιχεία οδήγησαν τον Θουκυδίδη να κατανοήσει από την αρχή τη σημασία του πολέμου που ξεσπούσε;
Απάντηση: «Ο Θουκυδίδης κατενόησε ... να μην εμπλακούν στον πόλεμο» (σελ. 19).

- 2.** *Να αναφέρετε τα βαθύτερα αίτια του Πελοποννησιακού πολέμου, σύμφωνα με τον Θουκυδίδη.*
Απάντηση: «Κατά την άποψή του ... τυπικά μόνον ήταν ανεξάρτητα» (σελ. 20) .
- 3.** *Πώς απαντά ο Θουκυδίδης στο πρόβλημα που αφορά την ηγεμονική δύναμη της Αθήνας;*
Απάντηση: «Αυτή η ηγεμονική δύναμη της Αθήνας ... σε πανωλεθρία» (σελ. 20).
- 4.** *Ποιες είναι, κατά τον Θουκυδίδη, οι βασικές προϋποθέσεις για τη συγκρότηση ενός ισχυρού, από στρατιωτική άποψη, κράτους;*
Απάντηση: «Τονίζει ότι χωρίς μόνιμες εγκαταστάσεις ... ισχυρό στρατιωτικά κράτος» (σελ. 20).
- 5.** *Ποια είναι η αντίληψη του Θουκυδίδη για την αντιμετώπιση του προβλήματος της διαχείρισης της δύναμης από ένα κράτος, μια συμμαχία, μια πολιτική παράταξη;*
Απάντηση: «Επίσης το πρόβλημα της δύναμης ... χωρίς να φοβούνται τους θεούς» (σελ. 20-21).
- 6.** *Πώς η λογική και η τύχη, κατά τον Θουκυδίδη, επηρεάζουν τις ιστορικές εξελίξεις;*
Απάντηση: «Η λογική αποτελεί ... μια διαταγή πρωτοφανή» (σελ. 21).
- 7.** *Πώς ο Θουκυδίδης οδηγείται στην αντίληψη ότι η λογική αποτελεί τη μόνη αξία στην οποία μπορεί να στηριχτεί ο άνθρωπος;*
Απάντηση: «Η λογική αποτελεί ... ως βασικά κίνητρα για τον πόλεμο» (σελ. 21).
- Σημείωση: Στην απάντηση συμπεριλαμβάνουμε ολόκληρη τη σχετική παράγραφο. Ωστόσο, ως κύριο μέρος της απάντησης θεωρούμε το παρακάτω: «Ο Περικλής τονίζει ... ἀδόκητος καὶ δεινή» (σελ. 21).
- 8.** *Ποια είναι, κατά τον Θουκυδίδη, τα βασικά κίνητρα για τον πόλεμο;*
Απάντηση: «Σε αρκετά σημεία του έργου του ... ως βασικά κίνητρα για τον πόλεμο» (σελ. 21).
- 9.** *Ποια είναι τα γνωρίσματα του ηγέτη που χαρακτηρίζουν την πολιτική φυσιογνωμία του Περικλή; Να περιγράψετε το πρότυπο του ηγέτη που ενσαρκώνει ο Περικλής, κατά τον Θουκυδίδη.*
Απάντηση: «Το πρότυπο του ηγέτη ... τις θαλάσσιες συγκοινωνίες» (σελ. 21-22).
- 10.** *Ποια είναι, σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, τα χαρακτηριστικά του υπεύθυνου πολίτη; Πώς ορίζεται η υπεύθυνη συμπεριφορά του πολίτη, κατά τον Θουκυδίδη;*
Απάντηση: «Και ο πολίτης έχει χρέος ... σε ετοιμοθάνατους συγγενείς και φίλους» (σελ. 22).

11. Ποιο γνώρισμα σκέψης και μεθόδου χαρακτηρίζει τον Θουκυδίδη, όταν στοχάζεται για τα γεγονότα και τη συμπεριφορά του ανθρώπου; Ποια πορεία ακολουθεί ο ιστορικός;

Απάντηση: «Ο βαθύς στοχασμός του ιστορικού ... των σοφιστών και της τραγωδίας» (σελ. 22).

ΜΕΘΟΔΟΣ

1. Με ποιες μεθόδους ο Θουκυδίδης διερευνά γεγονότα παλαιότερα του Πελοποννησιακού πολέμου;

Απάντηση: «Ο Θουκυδίδης ... να αναζητήσουν την αλήθεια» (σελ. 24).

2. Με ποιες μεθόδους ο Θουκυδίδης ερευνά τα γεγονότα του μακρινού παρελθόντος και της σύγχρονης του εποχής, στην πορεία αναζήτησης της αλήθειας;

Απάντηση: «Ο Θουκυδίδης ... ακούγοντάς τα από άλλους» (σελ. 24).

3. Τι είναι οι δημηγορίες και ποια η σημασία τους για την επιστημονική ανάλυση των ιστορικών γεγονότων;

Απάντηση: «Για τους λόγους που εκφωνήθηκαν ... ανάλογα με τον τόπο καταγωγής τους» (σελ. 24-25).

4. Με ποιον τρόπο παραθέτει ο Θουκυδίδης τους λόγους των ομιλητών στις δημηγορίες του και γιατί;

Απάντηση: «Η δυσκολία να παρατεθούν αυτολεξεί ... στην κάθε περίπτωση» (σελ. 24).

5. Με ποιον τρόπο προσπαθεί ο Θουκυδίδης να εξασφαλίσει τη χρονολογική ακρίβεια κατά την έκθεση των ιστορικών γεγονότων;

Απάντηση: «Στην προσπάθειά του για χρονολογική ακρίβεια ... μόλις άρχισε η άνοιξη (2.2.1.)» (σελ. 25).

6. Με ποιον τρόπο χρονολογεί τα ιστορικά γεγονότα ο Θουκυδίδης;

Απάντηση: «Ακολουθώντας τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης ... κατά θέρος και χειμώνα (2.1.)» (σελ. 25).

Γ.

Η δομή του έργου

Ο ΧΡΟΝΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΤΟΥ

1. Ποια θέματα περιλαμβάνονται στο πρώτο βιβλίο των Ιστοριών του Θουκυδίδη;

Απάντηση: «Στο 1ο βιβλίο εξετάζονται ... οι δυνάμεις των αντιπάλων» (σελ. 25).

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΥΦΟΣ

1. Ποια γλώσσα χρησιμοποιεί στο έργο του ο Θουκυδίδης; Να αναφέρετε τρεις χαρακτηριστικές γλωσσικές ιδιομορφίες.

Απάντηση: «Η γλώσσα του Θουκυδίδη ... ήσωντο, 1.49.6» (σελ. 26). Επίσης,

ως γλωσσικές ιδιομορφίες μπορούν να αναφερθούν και τα παρακάτω: «Αρχαιότεροι τύποι λέξεων ... άνταναγόμενοι, 1.29.4» (σελ. 26-27).

- 2.** *Να αναφέρετε τρία (3) χαρακτηριστικά του θουκυδίδειου ύφους.*

Απάντηση: «Αρχαιότεροι τύποι λέξεων ... υψηλού λογοτεχνικού ύφους» (σελ. 26-27). Τα βασικά χαρακτηριστικά του ύφους του Θουκυδίδη αναφέρονται στο απόσπασμα: «Η συνεχής χρήση των αντιθέσεων ... υψηλού λογοτεχνικού ύφους» (σελ. 27).

- 3.** *Τι επιδιώκει ο Θουκυδίδης με τη χρήση σύνθετων ρημάτων; Να αναφέρετε ένα παράδειγμα.*

Απάντηση: «Ρήματα σύνθετα ... άνταναγόμενοι, 1.29.4» (σελ. 26-27).

Πώς ξεκίνησε η εμφύλια διαμάχη στην Κέρκυρα

(Βιβλίο 3ο, κεφ. 70)

ΕΝΟΤΗΤΑ

1

1

Εισαγωγικά

Τι αφηγείται ο Θουκυδίδης στα κεφάλαια 70-81 του Γ' βιβλίου της Ιστορίας του;

Τα γεγονότα του εμφύλιου πολέμου που ξέσπασε στην Κέρκυρα το καλοκαίρι του 427 π.Χ. ανάμεσα σε δημοκρατικούς και ολιγαρχικούς.

2

Κείμενο

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ οἱ αἰχμάλωτοι ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν ὑπὸ Κορινθίων ἀφεθέντες, τῶ μὲν λόγῳ ὀκτακοσίων ταλάντων τοῖς προξένοις διηγγυημένοι, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις Κέρκυραν προσποιῆσαι. Καὶ ἔπρασσον οὗτοι, ἕκαστον τῶν πολιτῶν μετιόντες, ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεῶς καὶ Κορινθίας πρέσβεις ἀγουσῶν καὶ ἐς λόγους καταστάντων ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι Ἀθηναίους μὲν ξύμμαχοι εἶναι κατὰ τὰ ξυγκείμενα, Πελοποννησίους δὲ φίλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. Καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενός τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει) ὑπάγουσιν αὐτὸν οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, λέγοντες Ἀθηναίους τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν. Ὁ δὲ ἀποφυγὼν ἀνθυπάγει αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους πέντε ἄνδρας, φάσκων τέμνειν χάρακας ἐκ τοῦ τε Διὸς τοῦ τεμένους καὶ τοῦ Ἀλκίνου· ζημίαι δὲ καθ' ἐκάστην χάρακα ἐπέκειτο στατήρ. Ὀφλόντων δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς τὰ

ιερά ἰκετῶν καθεζομένων διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδώσιν, ὁ Πειθίας (ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὦν) πείθει ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι. Οἱ δ' ἐπειδὴ τῷ τε νόμῳ ἐξείργοντο καὶ ἅμα ἐπυνθάνοντο τὸν Πειθίαν, ἕως ἔτι βουλῆς ἐστί, μέλλειν τὸ πλῆθος ἀναπέσειν τοὺς αὐτοὺς Ἀθηναίους φίλους τε καὶ ἐχθροὺς νομίζειν, ξυνίσταντό τε καὶ λαβόντες ἐγχειρίδια ἐξαπιναίως ἐς τὴν βουλὴν ἐσελθόντες τὸν τε Πειθίαν κτείνουσι καὶ ἄλλους τῶν τε βουλευτῶν καὶ ἰδιωτῶν ἐς ἑξήκοντα· οἱ δέ τινες τῆς αὐτῆς γνώμης τῷ Πειθίᾳ ὀλίγοι ἐς τὴν Ἀττικὴν τριήρη κατέφυγον ἔτι παροῦσαν.

3

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι
ἐστασίαζον,
ἐπειδὴ ἦλθον αὐτοῖς

οἱ αἰχμάλωτοι
οἱ ἐκ τῶν ναυμαχιῶν
περὶ Ἐπίδαμνον
ἀφεθέντες ὑπὸ Κορινθίων,
τῷ μὲν λόγῳ
διηγνημένοι τοῖς προξένους

ὀκτακοσίων τάλαντων,
ἔργῳ δὲ
πεπεισμένοι
προσποιῆσαι Κέρκυραν
Κορινθίους.
Καὶ οὗτοι,
μετιόντες ἕκαστον τῶν πολιτῶν,
ἔπρασσον,
ὅπως ἀποστήσωσι τὴν πόλιν
Ἀθηναίων.
Καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε νεῶς.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Οἱ Κερκυραῖοι λοιπόν
βρίσκονταν σε εμφύλια διαμάχη,
ἀπὸ τότε που ἦρθαν σ' αὐτούς (στην Κέρ-
κυρα)

οἱ αἰχμάλωτοι
που προέρχονταν ἀπὸ τις ναυμαχίες
για τὴν Επίδαμνο,
ἀφού ελευθερώθηκαν ἀπὸ τοὺς Κορινθίους,
φαινομενικά²
τελώντας ὑπὸ ἐγγύηση τῶν προξένων
(τους)

για οχτακόσια τάλαντα,
στην πραγματικότητα ὁμως
ἐπειδὴ πείστηκαν καὶ ἀνέλαβαν³
να φέρουν τὴν Κέρκυρα
με τὸ μέρος τῶν Κορινθίων.⁴
Καὶ αὐτοί,⁵
πιάνοντας⁶ τὸν κάθε πολίτη χωριστά,
δούλευαν προδοτικά
για νὰ κάνουν τὴν πόλη νὰ ἀποστατήσει
ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους.
Καὶ, ἀφού ἔφτασε ἓνα ἀθηναϊκὸ πλοῖο

1. Ἡ μετοχή ὁμως μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ καὶ αναφορική (που εἶχαν ελευθερωθεῖ).

2. Κατὰ λέξη: με τὰ λόγια, ὅπως ἔλεγαν.

3. Με τὸ «πέιστηκαν καὶ ἀνέλαβαν» ἀποδίδουμε τὸ πεπεισμένοι.

4. Ελευθερα: νὰ προσπαθήσουν νὰ στρέψουν πρὸς τὰ συμφέροντα τῶν Κορινθίων τὴν πολιτικὴ τῆς Κέρκυρας.

5. Αὐτοὶ που ἀπελευθερώθηκαν καὶ ἀνέλαβαν τὴν προδοσία.

6. Ἡ: πλησιάζοντας.

καὶ Κορινθίαις
ἀγουσῶν πρέσβεις
καὶ καταστάντων ἐς λόγους
ἐψηφίσαντο Κερκυραῖοι
εἶναι

ξύμμαχοι μὲν Ἀθηναίους
κατὰ τὰ ξυγκείμενα,
φίλοι δὲ Πελοποννησίους
ὥσπερ καὶ πρότερον.
Καὶ οὗτοι οἱ ἄνδρες
(Πειθίας γὰρ
ἦν ἐθελοπρόξενός τε
τῶν Ἀθηναίων
καὶ προειστήκει τοῦ δήμου)

ὑπάγουσιν αὐτὸν ἐς δίκην,
λέγοντες καταδουλοῦν

τὴν Κέρκυραν Ἀθηναίους.
Ὁ δὲ ἀποφυγὼν
ἀνθυπάγει
τοὺς πέντε πλουσιωτάτους
ἄνδρας αὐτῶν,
φάσκων τέμνειν
χάρακας
ἐκ τοῦ τεμένουσ
τοῦ τε Διὸς καὶ τοῦ Ἀλκινόου·
ζημία δὲ
καθ' ἐκάστην χάρακα
ἐπέκειτο στατήρ.
Ὁφλόντων δὲ αὐτῶν

καὶ καθεζομένων ἱκετῶν

καὶ ἓνα κορινθιακό,
που ἔφερον πρέσβεις,
καὶ αφοῦ ἦρθαν σε διαπραγματεύσεις,⁷
αποφάσισαν οἱ Κερκυραῖοι
να εἶναι
σύμμαχοι με τοὺς Ἀθηναίους,
σύμφωνα με τὴν ισχύουσα συνθήκη⁸
καὶ φίλοι με τοὺς Πελοποννησίους
ὅπως ακριβῶς καὶ πρωύτερα.
Καὶ αὐτοὶ οἱ ἄντρες
(γιατὶ κάποιος Πειθίας
ἦταν με δική του πρωτοβουλία πρόξενος
τῶν Ἀθηναίων
καὶ ἦταν ἀρχηγός του δημοκρατικοῦ κόμ-
ματος)

τον σύρουν στο δικαστήριο
με τὴν κατηγορία⁹ ὅτι προσπαθεῖ να υπο-
δουλώσει

τὴν Κέρκυρα στους Ἀθηναίους.
Αὐτός τότε, αφοῦ αθωώθηκε,
κάνει ἀντιμνήυση¹⁰
στοὺς πέντε πιο πλούσιους ἄντρες ἀπ' αυ-
τούς,

με τὸν ἰσχυρισμό⁹ ὅτι κόβουν
τις φούργες¹¹ που στηρίζουν τὰ κλήματα
ἀπὸ τὸ ἱερό ἔδαφος
τοῦ Δία καὶ τοῦ Ἀλκινόου·
καὶ ὡς πρόστιμο
για καθεμιά φούργα
εἶχε οριστεῖ ἓνας στατήρας¹².

Καὶ, αφοῦ αὐτοὶ καταδικάστηκαν να πλη-
ρῶσουν πρόστιμο
καὶ κατέφυγαν καὶ κάθισαν ὡς ἱκέτες

7. Οἱ πρέσβεις.

8. Δηλαδή: σύμφωνα με τὶς συμφωνίες που εἶχαν κάνει.

9. Μεταφράζουμε τὶς τροπικὲς μετοχές λέγοντες καὶ φάσκων με ἀντίστοιχες τροπικὲς ἐπιρρηματικὲς ἐκφράσεις (μετάσταση) ἀντὶ γιὰ τὴν κατὰ λέξη μετάφραση λέγοντας καὶ ἰσχυρίζομενος.

10. Ἡ καταγγέλλει καὶ αὐτός με τὴ σειρὰ του στο δικαστήριο.

11. Τὶς βέργες που στηρίζουν τὰ κλήματα.

12. Μάλλον πρόκειται γιὰ τὸν κορινθιακὸ ἀργυρὸ στατήρα, που ἦταν ἴσος με ἓνα αττικὸ δίδραχμο. Ὁ αττικὸς στατήρας ἀντιστοιχοῦσε σε 20 δραχμὲς.

πρὸς τὰ ἱερὰ
 διὰ πλήθος τῆς ζημίας,
 ὅπως ἀποδοῶν
 ταξάμενοι,
 ὁ Πειθίας
 (ἐτύγγανε γὰρ ὦν
 καὶ βουλῆς)
 πείθει
 ὥστε χρῆσασθαι τῷ νόμῳ.
 Οἱ δ' ἐπειδὴ τῷ τε νόμῳ
 ἐξείργοντο
 καὶ ἅμα ἐπυνθάνοντο
 τὸν Πειθίαν,
 ἕως ἔτι ἐστὶ βουλῆς,
 μέλλειν ἀναπέσειν τὸ πλήθος
 νομίζειν
 τοὺς αὐτοὺς Ἀθηναίους
 φίλους τε καὶ ἐχθρούς,
 ξυνίσταντό τε
 καὶ λαβόντες ἐγχειρίδια
 ἐσελθόντες ἐς τὴν βουλήν
 ἐξαπιναίως
 κτείνουσι τὸν τε Πειθίαν
 καὶ ἐς ἐξήκοντα ἄλλους
 τῶν τε βουλευτῶν καὶ ιδιωτῶν·
 οἱ δέ τινες
 τῆς αὐτῆς γνώμης τῷ Πειθία
 ὀλίγοι
 κατέφυγον ἐς τὴν Ἀττικὴν τριήρη
 ἔτι παροῦσαν.

στους ναοὺς
 εξαιτίας της βαριάς χρηματικής ποινῆς,
 για να (πετύχουν) να πληρώσουν πρόστιμο
 ύστερα από συμφωνία για το ὕψος του,¹³
 ο Πειθίας
 (γιατί συνέβαινε να είναι
 και μέλος της βουλῆς)
 πείθει (τους Κέρκυραίους)
 (ὥστε) να κάνουν χρήση του νόμου.
 Αυτοὶ τότε, επειδὴ και ἀπὸ τον νόμο
 αποκλείονταν¹⁴
 και συνάμα μάθαιναν
 για τον Πειθία ὅτι,
 ὅσο ἀκόμα εἶναι μέλος της βουλῆς,
 θα καταφέρει να μεταπείσει την πλειοψη-
 φία
 να θεωρεῖ
 τους ἰδίους με τους Αθηναίους
 φίλους και εχθρούς,¹⁵
 ἔκαναν συνωμοσία¹⁶
 και, ἀφού πήραν μαχαίρια,
 μπαίνουν¹⁷ στη βουλή
 ξαφνικά
 και σκοτώνουν τον Πειθία
 και περίπου εξήντα ἄλλους¹⁸
 (ἀπὸ τους) βουλευτῆς και ιδιώτες·
 μερικοὶ ὁμως ἄλλοι
 ομοϊδεάτες του Πειθία,
 λίγοι στον ἀριθμὸ,
 κατέφυγαν στην ἀθηναϊκὴ τριήρη,
 που ἦταν ἀκόμα ἐκεῖ.¹⁹

13. Ἄλλη ἀποψη: ἀφού συμφωνήσουν για μια ἐξόφληση του προστίμου με δόσεις.

14. Ο νόμος απαγόρευε την πληρωμὴ του ἐπιδικασμένου ποσού με δόσεις.

15. Δηλ. ὁποιους φίλους ἢ ὁποιους εχθρούς ἔχουν οι Αθηναῖοι να τους ἔχουν και οι Κέρκυραῖοι.

16. Κατὰ λέξη: ἐνώθησαν συνωμοτικά. Εξυπακούεται, βέβαια, ὅτι στη συνωμοσία συμμετείχαν ὄχι μόνο οι προδότες, ἀλλὰ και φίλοι τους που βρίσκονταν στην Κέρκυρα.

17. Μεταφράζουμε τη χρον. μετχ. ἐσελθόντες με ρῆμα και κατὰ παρὰταξη με το κτείνουσι (κατὰ λέξη: ἀφού μῆχαν).

18. Δημοκρατικούς.

19. Δηλ. στην Κέρκυρα.

4 Απόδοση του νοήματος

Η στάση στην Κέρκυρα άρχισε, όταν έφτασαν σ' αυτήν οι αιχμάλωτοι που απελευθέρωσαν οι Κορίνθιοι με τον όρο να παραδώσουν σ' αυτούς την πόλη. Σε πρώτη φάση αυτοί συνωμοτούσαν για να αποστατήσει η πόλη από τους Αθηναίους, όταν όμως έφθασαν για διαπραγματεύσεις Αθηναίοι και Κορίνθιοι πρέσβεις, οι Κερκυραίοι αποφάσισαν να κρατήσουν φιλική στάση απέναντι και στους δύο. Σε δεύτερη φάση οι αιχμάλωτοι κατήγγειλαν τον Πειθία, εθελοπρόξενο των Αθηναίων, πως υποδουλώνει την πόλη σ' αυτούς, ο οποίος τελικά αθώωθηκε. Για εκδίκηση αυτός κατήγγειλε τους πιο πλούσιους απ' αυτούς για κοπή κλάδων απ' τα δέντρα που υπήρχαν στα τεμένη του Δία και του Αλκινόου. Επειδή αυτοί δεν μπορούσαν να καταβάλουν το πρόστιμο που τους επιβλήθηκε, κατέφυγαν ως ικέτες στα ιερά. Ο Πειθίας, απ' την άλλη πλευρά, που ήταν και βουλευτής, πείθει τη βουλή να εφαρμόσει τον νόμο. Κάτω απ' την πίεση αυτή και τον φόβο πως ο Πειθίας θα μετατρέψει την επιμαχία που συνδέει την Κέρκυρα με την Αθήνα σε συμμαχία, οι καταδικασμένοι σε συνεργασία με τους αιχμαλώτους και άλλους ολιγαρχικούς εισορμούν στη βουλή και δολοφονούν τον Πειθία μαζί με μερικούς άλλους. Μερικοί μάλιστα απ' αυτούς, που είχαν το ίδιο φρόνημα με τον Πειθία, κατόρθωσαν να καταφύγουν στο αθηναϊκό πλοίο που βρισκόταν ακόμη στην Κέρκυρα.

Η εμφύλια διαμάχη στην Κέρκυρα

Οι αποφάσεις των Κερκυραίων

Πολιτικές δίκες μεταξύ ολιγαρχικών και δημοκρατικών

Πραξικόπημα των ολιγαρχικών

5 Χωρισμός προτάσεων και αναλυτική σύνταξη

- οί γὰρ Κερκυραίοι ἔστασίαζον:** κύρια πρόταση. **ἔστασίαζον:** ρήμα. **οἱ Κερκυραίοι:** υποκείμενο.
- ἐπειδὴ [...]** **προσποίησαι:** δευτερεύουσα χρονική πρόταση. **ἦλθον:** ρήμα. **οἱ αἰχμάλωτοι:** υποκείμενο. **αὐτοῖς:** αντικείμενο. **οἱ ἐκ τῶν ναυμαχιῶν:** επιθετικός προσδιορισμός στο *αἰχμάλωτοι*. **ἐκ τῶν ναυμαχιῶν:** εμπρόθετος προσδιορισμός προέλευσης. **περὶ Ἐπίδαμον:** εμπρόθετος προσδιορισμός αναφοράς ή κατά άλλη άποψη τοπικός προσδιορισμός. **ἀφεθέντες:** χρονική μετοχή ή αναφορική. **οἱ αἰχμάλωτοι:** υποκείμενο της μετοχής. **ὑπὸ Κορινθίων:** εμπρόθετος προσδιορισμός ποιητικού αίτιου. **διηγνημένοι** (= *ἐπειδὴ διηγύηντο*), **πειπισμένοι** (= *ἐπειδὴ πειπισμένοι ἦσαν*): αιτιολογικές μετοχές. **οἱ αἰχμάλωτοι:** υποκείμενο των μετοχών. **τοῖς προξένοις:** δοτική προσωπική του προσώπου που ενεργεί στο *διηγνημένοι* (ποιητικό αίτιο). **ταλάντων:** γενική του τιμήματος. **ὄκτακοσίων:** επιθετικός προσδιορισμός στο *ταλάντων*. **τῷ λόγῳ – ἔργῳ:** δοτικές οργανικές (τρόπου). **προσποίησαι:** αντικείμενο της μετοχής *πειπισμένοι*,

τελικό απαρέμφατο. **οί αιχμάλωτοι**: υποκείμενο του *προσποιῆσαι*. **Κορινθίους**: ἔμμεσο αντικείμενο του *προσποιῆσαι*. **Κέρκυραν**: ἄμεσο αντικείμενο του *προσποιῆσαι*.

3. **καὶ ἔπρασσον [...] μετιόντες**: κύρια πρόταση. **ἔπρασσον**: ρήμα. **οὔτοι**: υποκείμενο. **μετιόντες**: τροπική μετοχή. **οὔτοι**: υποκείμενο της μετοχής. **ἕκαστον**: αντικείμενο της μετοχής. **τῶν πολιτῶν**: γενική διαιρετική.
4. **ὅπως [...] τὴν πόλιν**: δευτερεύουσα τελική πρόταση. **ἀποστήσωσι**: ρήμα. **οὔτοι**: υποκείμενο. **Ἀθηναίων**: ἔμμεσο αντικείμενο του ρήματος. **τὴν πόλιν**: ἄμεσο αντικείμενο του ρήματος.
5. **καὶ ἀφικομένης [...] φίλοι**: κύρια πρόταση. **ἐψηφίσαντο**: ρήμα. **Κερκυραῖοι**: υποκείμενο. **εἶναι**: αντικείμενο (τελικό απαρέμφατο). **Κερκυραῖοι**: υποκείμενο του απαρεμφάτου (ταυτοπροσωπία). **ξύμμαχοι – φίλοι**: κατηγορούμενα. **Ἀθηναίους**: δοτική αντικειμενική από το *ξύμμαχοι*. **Πελοποννησίους**: δοτική αντικειμενική από το *φίλοι*. **κατὰ τὰ ξυγκείμενα** (επιθετική μετοχή): εμπρόθετος προσδιορισμός συμφωνίας. **ἀφικομένης** (= *ἐπεὶ ἀφίκετο*), **καταστάντων** (= *ἐπεὶ κατέστησαν*): χρονικές μετοχές, γενικές απόλυτες. (*Ἀττικῆς*) **νεὼς καὶ** (*Κορινθίας*) **νεὼς** (εννοείται): υποκείμενα της μετοχής *ἀφικομένης*. Πρέπει να προσέξουμε ὅτι η μετοχή *ἀφικομένης* χρησιμοποιήθηκε σε ενικό αριθμό, αν και ἔχει δύο υποκείμενα, *Ἀττικῆς νεὼς* και *Κορινθίας νεὼς*, σε αντίθεση με την παρακάτω μετοχή *ἀγουσῶν*, που χρησιμοποιήθηκε σε πληθυντικό αριθμό. **τῶν πρέσβων**: εννοούμενο υποκείμενο της μετοχής *καταστάντων*. **ἐς λόγους**: εμπρόθετος προσδιορισμός σκοπού (ἢ εκφράζει εἴσοδο σε μια κατάσταση). **Ἀττικῆς – Κορινθίας**: επιθετικοὶ προσδιορισμοὶ στο *νεὼς* και στο εννοούμενο *νεὼς*, ἀντίστοιχα. **ἀγουσῶν** (= *αἱ ἦγον*): επιθετική μετοχή, συνημμένη στα (*Ἀττικῆς*) *νεὼς* και (*Κορινθίας*) *νεὼς* (εννοείται). **πρέσβεις**: αντικείμενο στη μετοχή *ἀγουσῶν*.
6. **ὥσπερ καὶ πρότερον** (εννοείται *φίλοι Πελοποννησίους ἦσαν*): δευτερεύουσα αναφορική παραβολική πρόταση. **ἦσαν**: εννοούμενο ρήμα. **Κερκυραῖοι**: εννοούμενο υποκείμενο. **φίλοι**: εννοούμενο κατηγορούμενο. **Πελοποννησίους**: εννοούμενη δοτική αντικειμενική από το *φίλοι*. **πρότερον**: επιρρηματικός προσδιορισμός χρόνου.
7. **καὶ – ὑπάγουσιν [...] καταδουλοῦν**: κύρια πρόταση. **ὑπάγουσιν**: ρήμα. **οἱ ἄνδρες**: υποκείμενο. **αὐτόν**: αντικείμενο. **οὔτοι**: επιθετικός προσδιορισμός στο *οἱ ἄνδρες*. **ἐς δίκην**: εμπρόθετος προσδιορισμός σκοπού ἢ εκφράζει εἴσοδο σε μια κατάσταση. **λέγοντες**: τροπική μετοχή. **οἱ ἄνδρες**: υποκείμενο της μετοχής. **καταδουλοῦν**: αντικείμενο της μετοχής *λέγοντες*, ειδικό απαρέμφατο. **αὐτόν**: υποκείμενο στο *καταδουλοῦν*. **τὴν Κέρκυραν**: ἄμεσο αντικείμενο του *καταδουλοῦν*. **Ἀθηναίους**: ἔμμεσο αντικείμενο του *καταδουλοῦν*.
8. **ἦν γὰρ [...] τῶν Ἀθηναίων**: κύρια παρενθετική πρόταση. **ἦν**: ρήμα. **Πειθίας**: υποκείμενο. **ἔθελοπρόξενος**: κατηγορούμενο. **τῶν Ἀθηναίων**: γενική αντικειμενική ἢ κτητική από το *ἔθελοπρόξενος*.
9. **καὶ τοῦ δήμου προειστήκει**: κύρια παρενθετική πρόταση. **προειστήκει**: ρήμα. **Πειθίας**: εννοούμενο υποκείμενο. **τοῦ δήμου**: αντικείμενο.
10. **ὁ δὲ ἀποφυγῶν [...] Ἀλκίνοῦ**: κύρια πρόταση. **ἀνθυπάγει**: ρήμα. **ὁ δὲ**: υποκείμενο. **τοὺς ἄνδρας**: αντικείμενο. **πέντε**: επιθετικός προσδιορισμός στο *ἄνδρας*. **τοὺς πλουσιωτάτους**: επιθετικός προσδιορισμός στο *πέντε ἄνδρας*.

- αὐτῶν:** γενική διαιρετική. **ἀποφυγῶν** (= *ἐπεὶ ἀπέφυγε*): χρονική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος. **φάσκων:** τροπική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος. **τέμνειν:** αντικείμενο της μετοχής *φάσκων*, ειδικό απαρέμφατο. **ἄνδρας:** υποκείμενο του *τέμνειν*. **χάρακας:** αντικείμενο του *τέμνειν*. **ἐκ τοῦ τεμένους:** εμπρόθετος προσδιορισμός τόπου-προέλευσης. **τοῦ Διός, τοῦ Ἀλκίνου:** γενικές κτητικές στο *τεμένους*.
- 11. ζημία [...] στατήρ:** κύρια πρόταση. **ἐπέκειτο:** ρήμα. **στατήρ:** υποκείμενο. **ζημία:** κατηγορούμενο. **κατὰ χάρακα:** εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει διανομή. **ἐκάστην:** κατηγορηματικός προσδιορισμός στο *χάρακα*.
- 12. ὀφλόντων [...] τῆς ζημίας – ὁ Πειθίας – πείθει:** κύρια πρόταση. **πείθει:** ρήμα. **ὁ Πειθίας:** υποκείμενο. **ὀφλόντων** (= *ἐπεὶ ὠφλον*), **καθεζομένων** (= *ἐπεὶ ἐκαθήζοντο*): χρονικο-αιτιολογικές μετοχές, γενικές απόλυτες. **αὐτῶν:** υποκείμενο των μετοχών. **ἴκετῶν:** επιρρηματικό κατηγορούμενο τρόπου. **πρὸς τὰ ἱερά:** εμπρόθετος προσδιορισμός τόπου. **διὰ πλῆθος:** εμπρόθετος προσδιορισμός αιτίας. **τῆς ζημίας:** γενική κτητική από το *πλῆθος*.
- 13. ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν:** δευτερεύουσα τελική πρόταση. **ἀποδῶσιν:** ρήμα. **οὗτοι:** εννοούμενο υποκείμενο. **τὴν ζημίαν:** εννοούμενο αντικείμενο. **ταξάμενοι:** χρονική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος.
- 14. ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλής ὦν:** κύρια παρενθετική πρόταση. **ἐτύγχανε:** ρήμα. **Πειθίας:** εννοούμενο υποκείμενο. **ὦν:** κατηγορηματική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος. **βουλής:** γενική κατηγορηματική διαιρετική.
- 15. ὥστε τῷ νόμῳ χρήσασθαι:** δευτερεύουσα συμπερασματική πρόταση (η πρόταση ουσιαστικά είναι αντικείμενο του *πείθει* της πρότασης 12, αφού το *ὥστε* + *ἀπαρέμφ.* μετά από τα ρήματα *πείθω*, *παρασκευάζω*, *δέομαι*, *ψηφίζομαι* ισοδυναμεί με απλό τελικό απαρέμφατο). **χρήσασθαι:** απαρέμφατο με ισχύ ρήματος. **τούς Κερκυραίους:** εννοούμενο υποκείμενο του απαρεμφάτου. **τῷ νόμῳ:** αντικείμενο.
- 16. οἱ δὲ ξυνίσταντο τε:** κύρια πρόταση. **ξυνίσταντο:** ρήμα. **οἱ δέ:** υποκείμενο.
- 17. ἐπειδὴ [...] ἐξείργοντο:** δευτερεύουσα αιτιολογική πρόταση. **ἐξείργοντο:** ρήμα. **οἱ δέ:** εννοούμενο υποκείμενο. **τῷ νόμῳ:** δοτική οργανική (μέσου)· εννοείται ως αντικείμενο στο *ἐξείργοντο* το *τοῦ ταξάμενοι ἀποδοῦναι*.
- 18. καὶ ἅμα [...] τὸν Πειθίαν – μέλλειν [...] νομίζειν:** δευτερεύουσα αιτιολογική πρόταση. **ἐπυνθάνοντο:** ρήμα. **οἱ δέ:** εννοούμενο υποκείμενο. **τὸν Πειθίαν:** ἄμεσο αντικείμενο του ρήματος. **μέλλειν** (ειδικό απαρέμφατο): ἔμμεσο αντικείμενο του ρήματος. **τὸν Πειθίαν:** και υποκείμενο του *μέλλειν*. **ἀναπέσειν:** αντικείμενο του *μέλλειν*, τελικό απαρέμφατο. **τὸν Πειθίαν:** υποκείμενο του *ἀναπέσειν*. **τὸ πλῆθος:** ἄμεσο αντικείμενο του *ἀναπέσειν*. **νομίζειν** (τελικό απαρέμφατο): ἔμμεσο αντικείμενο του *ἀναπέσειν*. **τὸ πλῆθος:** και υποκείμενο του *νομίζειν*. **φίλους – ἐχθρούς:** αντικείμενα του *νομίζειν*. **τούς αὐτούς:** επιθετικός προσδιορισμός στα *φίλους*, *ἐχθρούς* (πρβ. τη σύνταξη στη φράση *νομίζω θεούς*). Κατά άλλη άποψη θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε το *τούς αὐτούς* αντικείμενο και τα *ἐχθρούς* και *φίλους* κατηγορούμενα. **Ἀθηναίους:** δοτική αντικειμενική στο *τούς αὐτούς*.
- 19. ἕως ἔτι [...] ἐστί:** δευτερεύουσα χρονική πρόταση. **ἐστί:** ρήμα. **Πειθίας:** υποκείμενο. **βουλής:** γενική κατηγορηματική διαιρετική. **ἔτι:** επιρρηματικός προσδιορισμός χρόνου.
- 20. καὶ λαβόντες [...] ἐς ἐξήκοντα:** κύρια πρόταση. **κτείνουσι:** ρήμα. **οἱ δέ:** εννο-

ούμενο υποκειμένο. **τὸν Πειθίαν – ἄλλους:** αντικείμενα. **ἐς ἐξήκοντα** (ποσό κατά προσέγγιση): εμπρόθετος ως επιθετικός προσδιορισμός στο *ἄλλους*. Τα αριθμητικά με τις προθέσεις *ὡς, ἀμφί, εἰς, περί, ὑπέρ* χρησιμοποιούνται ως ονόματα, ουσιαστικά ή επίθετα και με συντακτική θέση υποκειμένου, αντικειμένου, κατηγορουμένου, επιθετικού προσδιορισμού κτλ. **τῶν βουλευτῶν, ἰδιωτῶν:** γενικές διαιρετικές. **ἐσελθόντες** (= *ἐπεὶ ἐσήλθον*): χρονική μετοχή που προσδιορίζει χρονικά το ρήμα *κτείνουσι*. **ἐς τὴν βουλήν:** εμπρόθετος προσδιορισμός τόπου (κίνηση σε τόπο). **ἐξαπινάϊως:** επιρρηματικός προσδιορισμός τρόπου. **λαβόντες** (*ἐπεὶ ἔλαβον*): χρονική μετοχή που προσδιορίζει χρονικά το *ἐσελθόντες κτείνουσι*, δηλαδή οι χρονικές μετοχές *λαβόντες* και *ἐσελθόντες* δεν προσδιορίζουν κατά τον ίδιο τρόπο το ρήμα, αλλά η πρώτη προσδιορίζει τη δεύτερη + το ρήμα και η δεύτερη μόνο το ρήμα· γι' αυτό και δε συνδέονται κατά παράταξη. **ἐγχειρίδια:** αντικείμενο της μετοχής *λαβόντες*.

- 21. οἱ δέ τινες [...] παρούσαν:** κύρια πρόταση. **κατέφυγον:** ρήμα. **οἱ δέ τινες:** υποκειμένο. **ἐς τὴν τριήρη:** εμπρόθετος προσδιορισμός τόπου (κίνηση σε τόπο). **τὴν Ἄττικὴν:** επιθετικός προσδιορισμός. **παρούσαν** (*ἢ παρήν*): επιθετική μετοχή, συνημμένη στο *τριήρη*. **ἔτι:** επιρρηματικός προσδιορισμός χρόνου. **ὀλίγοι:** επιθετικός προσδιορισμός στο *οἱ δέ τινες*. **τῆς γνώμης:** γενική κατηγορηματική ιδιότητας (εννοείται η μετοχή *ὄντες*). **τῆς αὐτῆς:** επιθετικός προσδιορισμός στο *γνώμης*. **τῷ Πειθίᾳ:** δοτική αντικειμενική στο *τῆς αὐτῆς*.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

- Ο σύνδεσμος *ἐπειδὴ* εισάγει: α. δευτερεύουσες χρονικές προτάσεις (= όταν, αφού), β. δευτερεύουσες αιτιολογικές προτάσεις (= επειδὴ, αφού).
- Απόλυτη λέγεται η μετοχή της οποίας το υποκειμένο δεν έχει καμία άλλη συντακτική θέση μέσα στην πρόταση: *ἀφικομένης νεώς...*
- Η γενική που εξαρτάται από επίθετα ή επιρρήματα υπερθετικού βαθμού κατά κανόνα είναι διαιρετική: *αὐτῶν τοὺς πλουσιωτάτους*.

6

Παρατηρήσεις για την κατανόηση του κειμένου

1. Το θέμα της ευρύτερης ενότητας που αρχίζει με το κεφ. 70

Ο **εμφύλιος πόλεμος** στην Κέρκυρα το καλοκαίρι του 427 π.Χ., μια από τις πιο σκοτεινές σελίδες στην ιστορία του Πελοποννησιακού πολέμου που αφηγείται ο Θουκυδίδης, και οι **ηθικές** του **συνέπειες** στις υπόλοιπες ελληνικές πόλεις.

2. Η πολιτική κατάσταση στην Κέρκυρα τις παραμονές του εμφύλιου σπαραγμού

Στο κεφ. 70 ο ιστορικός παρουσιάζει την πολιτική κατάσταση που επικρατούσε στην Κέρκυρα, η οποία οδήγησε στον εμφύλιο πόλεμο μεταξύ ολιγαρχικών και δημοκρατικών.

Αρχικά γίνεται αναφορά στην **απελευθέρωση** των 250 Κερκυραίων αιχμαλώτων, οι οποίοι είχαν συλληφθεί *ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν* (κυρίως από τη ναυμαχία στα Σύβοτα, τέλος Αυγούστου-αρχές Σεπτεμβρίου του 433 π.Χ.) και για πέντε ολόκληρα χρόνια οι Κορίνθιοι τους κρατούσαν με πολλές περιποιήσεις

στην πόλη τους, με προφανή σκοπό να ασκήσουν, όποτε το επέτρεπαν οι περιστάσεις, πολιτική επιρροή στην Κέρκυρα υπέρ της Κορίνθου (βλ. Βιβλ. Ι 55: *τῶν Κερκυραίων ὀκτακοσίους μὲν οἱ ἦσαν δοῦλοι ἀπέδοντο, πεντήκοντα δὲ καὶ διακοσίους δῆσαντες ἐφύλασσαν καὶ ἐν θεραπείᾳ εἶχον πολλῇ, ὅπως αὐτοῖς τὴν Κέρκυραν ἀναχωρήσαντες προσποιήσειαν*). Οι Κερκυραίοι αυτοί, που κρατήθηκαν, όπως φαίνεται, για πολλά χρόνια αιχμάλωτοι, προέρχονταν από τις μεγαλύτερες και ισχυρότερες κερκυραϊκές οικογένειες (βλ. Ι 55: *ἐτύγχανον δὲ καὶ δυνάμει αὐτῶν οἱ πλείους πρῶτοι ὄντες τῆς πόλεως*).

Επιστρέφοντας οι αιχμάλωτοι αυτοί (επιφανείς Κερκυραίοι ολιγαρχικών φρονημάτων) στην Κέρκυρα, **ενεργούν συνωμοτικά** προσεγγίζοντας κρυφά και μεθοδικά έναν έναν πολίτη, με σκοπό, όπως αναφέρεται, να αποσπάσουν την Κέρκυρα από την επιρροή των Αθηναίων και να μην επιτρέψουν να προσχωρήσει αυτή στην Αθηναϊκή συμμαχία.

Στη συνέχεια, στην εσωτερική διένεξη των Κερκυραίων **παρεμβαίνουν οι «μεγάλες δυνάμεις»** (Αθήνα και Κόρινθος), οι οποίες στέλνουν ένα πολεμικό πλοίο (μια τριήρη) η καθεμία με πρέσβεις (επίσημους απεσταλμένους των πόλεών τους).

Στη **δημόσια συζήτηση** που ακολουθεί αποφασίζεται με ψηφοφορία να παραμείνει η πόλη σύμμαχος των Αθηναίων και παράλληλα να διατηρήσει φιλικές σχέσεις με τους Πελοποννησίους.

Ακολουθεί μια **πολιτική δίωξη του Πειθία**, του ηγέτη των δημοκρατικών, από τους Κερκυραίους ολιγαρχικούς. Ο κατηγορούμενος αθώνεται και **καταγγέλλει** με τη σειρά του τους πέντε πιο πλούσιους ολιγαρχικούς Κερκυραίους, οι οποίοι πιθανώς είχαν την επίβλεψη του «τεμένου του Διός», ότι *τέμνουσι χάρακας*, δηλαδή κόβουν συστηματικά φούρκες για τα κλήματα, είτε για προσωπική χρήση είτε για πώληση. Η κατάσταση με μηνύσεις και αντιμηνύσεις **έχει οξυνθεί επικίνδυνα**.

Οι κατηγορούμενοι **καταδικάζονται** σε καταβολή υψηλού προστίμου, καταφεύγουν ικέτες ζητώντας διαπραγμάτευση για το ύψος του ποσού ή πληρωμή σε δόσεις και, οδηγούμενοι σε αδιέξοδο, συνωμοτούν με τους ομοϊδεάτες τους και δολοφονούν μέσα στη βουλή τον Πειθία και άλλους, εξήντα περίπου, βουλευτές και ιδιώτες. Λίγοι, ζητώντας τη σωτηρία, καταφεύγουν στην αθηναϊκή τριήρη. Η εμφύλια σύγκρουση έχει αρχίσει.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, βλέπουμε ότι στο κεφάλαιο αυτό ο ιστορικός **μεθοδικά** παρουσιάζει την **κλιμάκωση** της εμφύλιας διαμάχης στην Κέρκυρα, η οποία οδηγεί **νομοτελειακά** στην έκρηξη του εμφύλιου πολέμου. Στην αφήγηση των γεγονότων προβάλλονται οι αντιμαχόμενες πολιτικές παρατάξεις στην Κέρκυρα (ολιγαρχικοί και δημοκρατικοί), οι οποίες λυσοσδώς αγωνίζονται για την **κατάκτηση της εξουσίας**, ενώ πίσω από τη διένεξή τους διαφαίνεται η **αντιδικία μεταξύ κοινωνικών ομάδων** (του λαού και των επιφανών-πλούσιων Κερκυραίων). Διακρίνεται όμως και ο **«ξένος παράγοντας»** (Αθηναίοι και Κορίνθιοι), ο οποίος με την ωμή και απροκάλυπτη παρέμβασή του υποδαυλίζει τα πάθη μεταξύ των πολιτών.

3. Η ταξική διαφορά μεταξύ δημοκρατικών και ολιγαρχικών

Η αντιπαλότητα ανάμεσα στους δημοκρατικούς και στους ολιγαρχικούς στην Κέρκυρα –αλλά και σ’ όλες τις ελληνικές πόλεις του αρχαίου κόσμου– ερμηνεύεται και από την ταξική τους διαφορά.